

TURVALLISUUSTIEDOTE SUURONNETTOMUUDEN VARALTA

Riihimäen ratapihan lähialueen asiakkaille

VR-konserni ja Kanta-Hämeen pelastuslaitos ovat yhteistyössä laatineet tämän kotitalouksiin jaettavan turvallisuustiedotteen. Tiedotteessa kerrotaan

- millaisia vaaroja ratapihalla kuljetettaviin aineisiin liittyy
- miten tulee toimia onnettomuuden tapahduttua
- mistä saa lisätietoja.

Tiedotteella vahvistetaan myös, että Riihimäen ratapihalle on laadittu vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain edellyttämä turvallisuus selvitys sekä pelastussuunnitelma, joita pidetään ajan tasalla.

Vaarallisia aineita kuljetetaan teollisuuden ja kaupan tarpeisiin

Vaarallisia aineita kuljetetaan Suomessa rautateitse vuosittain noin viisi miljoonaa tonnia. Kuljetukset perustuvat teollisuuden ja ulkomaan kaupan tarpeisiin. Riihimäen ratapihan kautta kuljetetaan vuodessa vaarallisia aineita noin 450 000 tonnia. Valtaosa aineista on palavia nesteitä, joiden lisäksi kuljetetaan syttyviä ja myrkyllisiä kaasuja.

Suuronnettomuuden todennäköisyys Riihimäen ratapihalla on valtion rataverkkoa hallinnoivan Liikenneviraston tekemän riskiarvioinnin mukaan vähäinen. Mahdollisen onnettomuuden seuraukset voivat kuitenkin olla vakavat. Edellä mainitusta syystä onnettomuuksien ehkäisyyn kiinnitetään erityistä huomiota.

Onnettomuuksia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ovat mm. vaunujen tekniset tarkastukset, kuljetusten ja tilapäisen säilytyksen säännöllinen valvonta, junien matkakuntoisuuden tarkastukset sekä henkilökunnan koulutus.

Viranomaiset ja VR-konserni ovat varautuneet onnettomuuksiin

Viranomaiset sekä VR-konserni varautuvat vaara- ja onnettomuustilanteisiin, koska niiden mahdollisuutta ei voida täysin sulkea pois. Pelastuslaki velvoittaa pelastuslaitoksia varautumaan suuronnettomuuksiin sekä laatimaan ulkoisen pelastussuunnitelman, joka koskee mm. vaarallisten aineiden kuljetuksia sekä tilapäistä säilyttämistä ratapihoilla ja satamissa. Kemikaaliratapihojen osalta ylin lupaviranomainen on Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi), joka valvoo toimintaa yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Kanta-Hämeen pelastuslaitos on laatinut ulkoisen pelastussuunnitelman Riihimäen ratapihalle ja huolehtii sen ajantasaisuudesta. Suunnitelmassa kuvataan, miten pelastustoimet hoidetaan mahdollisen suuronnettomuuden tapahduttua. Suunnitelmassa ovat huomioituna mm. onnettomuuden vaaran leviämisen estäminen ja torjuminen mahdollisimman pienin vahingoilla sekä vaara-alueen väestön varoittaminen ja turvaaminen. Ratapihan sisäinen pelastussuunnitelma sisältää ratapihalla toimivien ohjeet onnettomuuksien varalle.

Onnettomuuksien varalle laadittuja suunnitelmia harjoitellaan ja koulutetaan säännöllisesti yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Suuronnettomuusharjoituksia ratapihalla järjestetään kolmen vuoden välein.

Pelastuslaitos vastaa pelastustoiminnasta

Onnettomuuden seurauksena voi tulla kemikaalivuotoja, vaaralliset aineet voivat syttyä palamaan tai molemmat asiat voivat tapahtua samassa onnettomuudessa. Kaasumaisen kemikaalin vuotaessa vaara-alue voi ulottua jopa kahden kilometrin päähän onnettomuuspaikasta. Onnettomuustilanteissa pelastuslaitos varoittaa tarvittaessa väestöä yleisellä vaaramerkillä ja/tai vaaratiedotteella sekä median välityksellä.

Tätä tiedotetta laadittaessa on noudatettu sisäministeriön asetusta erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta. Tämä turvallisuustiedote on saatavilla myös Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen internet-sivuilla www.hameenlinna.fi/Palvelut/Kanta-Hameen-pelastuslaitos/Onnettomuuksien-ehkaisy/Ulkoiset-pelastussuunnitelmat/.

Lisätietoja

VR Transpoint

palvelupäällikkö Asko Vaak, puh. 040 8622 680
turvallisuusneuvonantaja Arto Ojala, puh. 040 8634 237

Pelastuslaitos

pelastuspäällikkö Petri Talikka, puh. 03 621 2453

Tietoja kuljetettavien aineiden vaaroista

Aine	Ominaisuudet	Vaarat
Ammoniakki	Väritön, voimakkaasti pistävän hajuinen kaasu.	Syttyvä kaasuna, myrkyllistä hengitettynä, voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa, erittäin myrkyllistä vesiliöille.
Nestekaasut (propani, butaani, kaasukondensaatti)	Väritön, ilmaa raskaampi hajustettu kaasu.	Erittäin helposti syttyvä.
Pentaani	Väritön neste, jolla on mieto bensiinin kaltainen haju. Aineen höyry on ilmaa raskaampaa.	Helposti syttyvä. Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimauksia. Voi olla hengenvaarallista nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Myrkyllistä vesiliöille.
Fluoripiihappo	Väritön, pistävän hajui-nen neste.	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. Ilmaan haihtuessaan voi aiheuttaa silmien ja hengitysteiden ärsytystä.
Fosforihappo	Väritön, lähes hajuton, kiinteä aine, vesiliuokse-na siirappimainen neste.	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. Höyry ei normaalisti ärsytä silmiä eikä hengitysteitä. Suuret höyrypitoisuudet ärsyttävät silmiä ja aiheuttavat ylemmissä hengitysteissä yskänärsytystä.
Typpihappo	Väritön tai kellertävä neste, jolla on tukahduttava haju.	Hapettava sekä voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

(Lähde: Työterveyslaitos. Onnettomuuden vaaraa aiheuttavat aineet -turvallisuusohjeet <http://www.ttl.fi/ova/>)

Toiminta onnettomuustilanteessa

Ratapiha-alueen kartta

© Riihimäen kaupunki/Kartta- ja tonttiyksikkö

Turvallisuustiedote on jaettu ratapihan läheisyydessä asuville ja toimiville.

Jokaisen seudulla oleskelevan tulee noudattaa viranomaisten ohjeita ja määräyksiä onnettomuustilanteessa.

Onnettomuudesta tiedotetaan **yleisellä vaaramerkillä**.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki on nouseva ja laskeva minuutin kestävä äänimerkki.

Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina vaaratiedote. Se luetaan kaikilla radiokanavilla ja näytetään YLE:n, MTV3:n ja Nelosen teksti-TV:n sivulla 112 sekä televisio-ohjelmissa ruudun yläreunassa juoksevana tekstinä. Tarvittaessa käytetään myös kaiutinautoja.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Pysy sisällä. Jos et pääse sisälle, pyri korkeampaan sivutuuleen ja korkeampaan maastokohtaan.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Jos tunnet kaasun hajua tai joudut kaasupitoiseen ilmaan, hengitä kosten vaatteen läpi.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

Vaara ohi -merkki tarkoittaa yleistä vaaramerkkiä koskevan varoitustilan purkamista. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on poistunut. Vaara ohi -merkki on minuutin mittainen tasainen äänimerkki.

Kokeilumerkkiä käytetään hälytínjärjestelmien käyttökunnon testaukseen. Kokeilumerkki on 7 sekuntia pitkä tasainen äänimerkki.

Kanta-Hämeen alueella väestöhälyttimien kokeilu suoritetaan **joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 12**.

